

Resp. Neg. min. Ideo enim SS. Patres Confirmationem sapius commemorant, ubi de Baptismo disserunt, quod prioribus Ecclesiæ sæculis Sacramentum Confirmationis statim post Baptismum administrari consueverat. Et vero, si quid sit in eo argumento roboris, dicendum etiam erit Eucharistiam inter Baptismi ceremonias à SS. Patribus fuisse repositam; quia in libris quos de Baptismate inscripserunt, non Confirmationis tantum sed etiam Eucharistiæ mentionem facere solent. Sic Augustinus Donatistam refellens: *Si ad hoc valet, inquit, quod dictum est in Evangelio, Deus peccatorem non audit, ut per peccatorem Sacramenta non celebrentur, quomodo exaudit homicidam deprecantem, vel super aquam Baptismi, vel super oleum, vel super Eucharistiam?* (Lib. 5. de Bapt. cap. 20. n. 28.) Atqui profecto non putant ipsimet Lutherani & Calvinistæ, Eucharistiam inter Baptismi ceremonias à Sanctis Patribus fuisse constitutam; illud igitur ab iis facilitatum est, non propter Sacramenti unitatem, sed quia ipsorum temporibus ea fuit consuetudo, ut Confirmatio & Eucharistia Baptismati statim adungerentur.

Præterea illi Confirmationem non habuerunt ut merum Baptismi ritum, qui passim docent eam à Presbyteris administrari non posse, quamvis ordinarii sint Baptismatis, Ministri: atqui ita asserunt SS. Patres, ut compertum erit ex dicendis de Confirmationis Ministro. Sic testatur Hieronymus, *hanc esse Ecclesiarum consuetudinem, ut ad eos qui... in minoribus urbibus... baptizati sunt, Episcopus ad invocationem Spiritus Sancti manum impositionis excurret.* (Dialog. contra Luciferianos, tom. 4. part. 2. pag. 295.)

Denique quod non nisi post datum Baptismum fieri solet, non est ritus ad eum pertinens: atqui, juxta SS. Patres, Confirmatio post celebratum duntaxat Baptismum conferebatur, ut patet tum ex testimoniis jam prolatis, tum ex isto Concilii Lao-

diceni decreto: *Oportet eos qui illuminantur, post Baptisma inungi supercalesci christmate.* (Can. 48. tom. I. Concil. Labb. pag. 1506.) Ergo certum est à Patrum mente longissimè recedere Hæreticos, qui fingunt Confirmationem ab iis nihilo pluris, quam meram Baptismatis ceremoniam fuisse æstimatam.

Obj. 3°. De iis quæ ad Confirmationem pertinent, variæ sunt & pugnantes sententiæ: de materia ipsius & forma nullus est inter Theologos rixandi finis: atqui hæc opinionum diversitas & pugna satis probat Confirmationem non esse verum novæ Legis Sacramentum; ergo, &c.

Resp. Neg. min. Ejusmodi enim Theologorum dissensiones non obstant, quoniam Confirmatio verum sit novæ Legis Sacramentum; 1°. quia licet variis de materia & forma Confirmationis opinionibus distrahantur, in eo tamen apertè consentiunt, quod illa Sacramentum sit propriè dictum; 2°. quia de Baptismate quod veri nominis Sacramentum esse consentitur Lutherani & Calvinistæ, multæ similes identidem exortæ sunt inter Theologos controversiæ. Quinimo nonne inter se litigant Pseudo-Reformati, tum de materia Baptismi, quam alii cum Catholicis in aqua constituunt; alii, ut Lutherus, etiam in vino aut lacte; vel, ut Beza, in quovis liquore ad abluendum idoneo; tum de forma, ad quam satis est, juxta Lutherum, ut conferatur Baptismus *in nomine Domini*, & judice Brentio, *in confessione Trinitatis* à cathecumeno emissâ, & juxta Calvinum, *in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti*? De Eucharistia etiam, quam tamen ut verum Sacramentum habent, quanta sit Lutheranos inter & Calvinistas discordia, ex postea dicendis manifestum erit; ergo fateantur necesse est Pseudo-Reformati, ex Scholasticorum de Confirmationis materia & forma dissensionibus inferri non posse, eam non esse verum novæ Legis Sacramentum.

CAPUT II.

De Materia Confirmationis.

IN assignanda Confirmationis materia, triplex est Theologorum opinio. 1°. Eam alii in sola manuum impositione constituunt, ut Sirmondus, Sanbovius, Nicolaus l'Herminier: fatentur tamen antiquissimum esse adhibendam unctionis usum, nec eam posse citra gravem culpam prætermitti; ii verò Theologi inter se non omnino consentiunt: quidam enim per manuum impositionem, eam intelligunt quæ fit extensis versus confirmandos manibus, dum Episcopus orationem recitat quæ invocatur Spiritus Sanctus, & quæ unctionem chrismatis præcedit: ita Sirmondus, quidam autem eam intelligunt manuum impositionem, quæ frontis unctioni conjungitur: neque enim frons ungi potest, quin & manus ipsi imponatur. 2°. Sunt qui Confirmationis materiam in sola chrismatis unctione statuunt, ut Bellarminus, Maldonatus, &c. 3°. alii utramque sententiam conciliant, & manuum impositionem, simulque chrismatis unctionem volunt integram esse Confirmationis materiam, ita ut, si alterutra defuerit, nullum existat Sacramentum: ita Natalis Alexander, Juenin, Witaflii Continuator, &c. Quam sententiam amplectimur.

PROPOSITIO.

Necessaria Confirmationis materia in manuum impositione, simul & in chrismatis unctione posita est.

Probatur. Illa in Sacramento Confirmationis materia est *necessaria*, per quam confirmatis gratiam Spiritus Sancti conferri docet perpetua Ecclesiæ

Traditio: quid enim *materiæ* nomine intelligimus, nisi rem sensibus subjectam, quam ex Apostolica Traditione, constantique Ecclesiæ usu in Sacramentis conficiendis adhibemus, ad gratiam suscipientibus conferendam? Atqui per impositionem manuum & chrismatis unctionem, confirmatis gratiam conferri certum est ex perpetua Ecclesiæ Traditione.

Prob. prima pars minor. quæ manuum impositionem spectat. Primo sæculo de Apostolis sic legitur: *Tunc imponebant manus super illos, & accipiebant Spiritum Sanctum.* (Act. 8. 17.) II sæculo Tertullianus, *Dehinc, inquit, manus imponitur, per benedictionem advocans & invitans Spiritum Sanctum.* (Lib. de Bapt. cap. 8. pag. 226.) III sæculo S. Cyprianus testatur hoc fieri solitum, ut qui in Ecclesia baptizantur, *Præpositis Ecclesiæ efferantur, ... & per manuum impositionem Spiritum Sanctum consequantur.* (Epist. 73. pag. 132. Edit. Baluz.) IV sæculo Concilium Eliberitanum sic jubet: *Si supervixerit (quem Laicus) in necessitate baptizaverit, ad Episcopum eum perducatur, ut per manuum impositionem perfici possit, id est, accedente Confirmationis gratiâ perfectus fieri Christianus.* (Can. 38. tom. I. Concil. Labb. pag. 974. & 975.)

V sæculo Augustinus: *Apostoli orabant ut veniret Spiritus Sanctus in eos quibus manum imponebant: ... quem morem in suis Præpositis etiamnum servat Ecclesia.* (Lib. 15. de Trinit. cap. 26. n. 46. tom. 8. pag. 999.) VI sæculo Gregorius Magnus suo in Sacramentario de iis qui, post acceptum Baptismum, ad Confirmationem admittebantur, hæc habet: *Pontifex, ... levatâ manu super capita eorum, dicit: Omnipotens Deus, &c.* (Tom. 3. part. I. pag. 73.) Traditionem hanc, si brevis sineret, ad nostram usque ætatem perducere facile esset. Ex constanti igitur Ecclesiæ Traditione apertum est, Spiritum Sanctum, sive gratiam, confirmatis per manuum impositionem conferri; quæ

proindè ad necessariam Sacramenti nostri materiam pertinet.

Probatur secunda pars minor. quæ unctionem chrisimatis spectat. II sæculo Tertullianus: *Caro abluitur, ut anima emaculetur; caro ungitur, ut anima consecretur.* (*Lib. de resurreç. carnis, cap. 8. pag. 330.*) III sæculo S. Cyprianus: *Ungi quoque necesse est eum qui baptizatus est ut, accepto chrismate, habere in se gratiam Christi possit.* (*pag. 125. Edit. Baluz.*) IV sæculo S. Pacianus Barcinonensis: *Lavacro peccata purgantur, chrismate Spiritus Sanctus superfunditur.* (*Biblioth. PP. tom. 4. pag. 318. & 319.*) V sæculo Cyrillus Alexandrinus: *Ufus olei (sive chrisimatis) in Christo justificatis confert ad consummationem, id est, perfectionem justificationis.* VI sæculo Primasius Episcopus Africanus: *Unximus eos Spiritu Sancto vel chrismate.* (*Ibid. tom. 3. pag. 224.*) VII sæculo Isidorus Hispalensis: *Sicut in Baptismo peccatorum remissio datur, ita per unctionem sanctificatio Spiritus adhibetur.* (*Part. I. pag. 115. Edit. Madrit. an. 1599.*)

Si alia figillatim perlustraveris Ecclesiæ sæcula, semper unctionem chrisimatis videas tanquam efficax gratiæ instrumentum in Confirmatione adhibitam, & in pari honoris, dignitatis, & virtutis gradu cum manûs impositione à Scriptoribus Ecclesiasticis, à Conciliis & Ritibus collocatam; ad necessariam ergo Confirmationis materiam non minùs pertinet, quam manûs impositio, ac proindè in utrâque constituitur integra hujus Sacramenti materia.

Præterea Confirmationem verum esse novæ Legis Sacramentum, ex Patrum testimoniis, & constanti Ecclesiæ Traditione probant Catholici: ac qui totum corruet illud argumentum, si vel unctionem, vel manûs impositionem ad necessariam Confirmationis materiam pertinere negaveris. Cum enim utriusque apud SS. Patres eadem sit

ratio, eadem dignitas, eadem conferendæ gratiæ virtus, quidquid obtenderis ad unam è necessaria Confirmationis materia removendam; id hæresis ad excludendam alteram reget, ideoque tota in incertum mittetur Confirmationis materia, ipsumque Sacramentum, quod sine materia divinitus determinata esse non potest. Itaque longè consultius agerent Theologi si, composuissent ea de re omnibus opinionum diffidiis, Confirmationis materiam in unctione simul & manûs impositione, ad mentem Patrum unanimes reponerent: ita Drouin. (*De re Sacrament. tom. 2. Edit. Venet. ia-fol. pag. 311.*)

Solvuntur objeçta.

Objic. 1°. adversus primam partem. Eugenius IV hæc habet: *Secundum Sacramentum est Confirmatio, cujus materia est chrisma confectum ex oleo & balsamo.* (*In Decreto pro Armenis, tom. 13. Concil. pag. 536.*) De manuum vero impositione omnino silet; ergo eam non habuit, ut necessariam materiæ Confirmationis partem.

Resp. Neg. conseq. Quamvis Romanus ille Pontifex, unctionem chrisimatis pro Coconfirmationis materia assignando, de manûs impositione sileat, non ideo tamen eam excludit: qui enim unum asserit, alterum minimè negat; in eodem decreto sacros Ordines exponens, de manuum impositione pariter tacuit: numquid idcirco putabimus eum ritum in Diaconatûs & Presbyteratûs Ordinatione, Eugenio visum esse ceremoniam merè accidentalem? Nequaquam sanè, cum ad necessariam utriusque materiam pertinere manuum impositionem semper consiterit; ergo nec eam à Confirmationis materia rejicere existimandus est, quamvis silentio prætermiserit. Si Belarmino dicere licuit Eugenium pro materia Ordinis assignasse *instrumentorum porrectionem*, nullâ

manum impositionis factâ mentione, quia fortasse Armeni, pro quibus conditum est præfatum decretum, in hac re errabant, & non in alia; (*Lib. de Sacramento Ordinis, cap. 9.*) quid liceat idem respondere, ubi de Confirmationis materia agitur?

Obj. 2°. Ritus sine quo Confirmatio verum est Sacramentum, ad necessariam illius materiam non pertinet: atqui Confirmatio verum est ac semper fuit apud Græcos Sacramentum; siquidem Latini cum illis nullam litem de eo capite unquam habuerunt: & tamen manûs impositionem à Græcis hodiernis & veteribus nunquam usurpatam in eo Sacramento fuisse, certissimum videtur, cum de ea sileant ipsorum Euchologia tum antiqua, tum recentiora.

Resp. Neg. min. quoad secundam partem. 1°. Quia apud Græcos occurrunt frequentia de imponendis in Confirmatione manibus testimonia. Sic Eulogius, VI sæculo Patriarcha Alexandrinus, Novatianos compellat: *Non potestis . . . recipere Baptismum secundum, neque manuum impositionem*, id est, Confirmationem. (*Lib. 2. contra Novatianos, Photii Biblioth. Cod. 280. pag. 1606. Edit. Rothomag. an. 1653.*) Simeon Theſsalonicensis qui sæculo XI vel XII scripsit de Episcopo confirmante hæc habet: *Per manuum impositionem . . . gratiam impertitur.* (*Præf. lib. de templo, Biblioth. PP. tom. 22. pag. 768.*) Denique Michael Palæologus, qui Græcis imperabat an. 1274, in sua ad Gregorium X Epistola, in Concilio Lugdunensi II relata, *Sacramentum Confirmationis*, inquit, *per manûs impositionem Episcopi conferunt chrismando renatos.* (*Tom. II. Concil. part. I. pag. 966.*)

2°. Quia falsum est in omnibus Græcorum Euchologiis nullam de manûs impositione mentionem fieri, si fides habeatur doctissimo *Renaudot: Impositio manuum*, inquit, *in plerisque Græcorum*

corum libris ritualibus præscripta reperitur. (*Tom. 5. lib. 2. cap. 12. perpetuitatis fidei.*)

3°. Quia unctionem chrisomatis adhibent Græci: atqui unctio illa sibi adjunctam habet manûs impositionem, nec ab ea disjungi potest: cum enim manûs ministerio fiat, necesse est manum fronti imponere. *Unctio*, inquit venerabilis Beda, *per manuum impositionem ab Episcopis fit, & vulgo Confirmatio dicitur.* (*In exposit. Psal. 26. tom. 8. pag. 558.*) *Christianus*, ait Hugo Victorinus, *unctione chrisomatis per impositionem manûs in fronte signatur.* (*Lib. 2. de Sacram. part. 7. cap. 2.*) *Ipsa unctio & signatio*, inquit Bellarminus, *cum manu fiat, manûs impositio rectissimè dicitur.* (*de Confirm. cap. 2.*)

Obj. 1°. adversus secundam partem. Eadem nunc est Confirmationis materia, quæ fuit Apostolorum tempore: atqui tunc sola manûs impositio erat Confirmationis materia, non autem unctio; siquidem de ea prorsus tacet S. Lucas, (*Act. Apost. cap. 8. & 19.*) ubi de Confirmatione ab ipsis Apostolis data sermonem habet; ergo sola manûs impositio est confirmationis materia.

Resp. Neg. min. Solam enim manûs impositionem in Confirmatione usurpasse Apostolos, ex eo colligi non debet, quod de chrisomatis unctione sileat S. Lucas. 1°. Quia quæcumque à Christo vel ab Apostolis dicta aut gesta sunt, sacris litteris prodita non fuere: numquid Apostoli in nomine Trinitatis non baptizarunt, quia id Lucas minimè exprimit? Numquid Philippus Eunuchum de sola in Christum fide interrogavit, quia solam hanc interrogationem idem Lucas commemorat? *Multa servabant Apostoli*, inquit S. Thomas, *in Sacramentorum collatione, quæ in Scripturis . . . non sunt tradita.* (*3. part. quæst. 72. art. 4. ad. 1.*) Jam dixerat Augustinus, multa esse quæ, licet taceantur in Scripturis, gratiâ bre-

vitatis, serie tamen Traditionis scimus implenda,
(*Lib. de fide & operibus, cap. 9. tom. 6. pag. 172.*)

2°. Quia, juxta celeberrimam Augustini regulam, ab ipsis Apostolis traditum merito creditur, quod universa tenet Ecclesia, nec Conciliis institutum, sed semper retentum est: atqui adhibendam esse in Confirmatione unctionem chrismatis universa tenet Ecclesia, neque illum assignari potest Concilium à quo primum instituta fuerit; ergo huic ritum ab ipsis Apostolis ad nos manasse merito creditur.

3°. Unctio de qua agitur, juxta Traditionem cujus testes appellavimus, vim habet gratiæ conferenda: hæc autem efficacia ex Christi tantum institutione ipsi potuit illigari; ac proinde unctio illa fuit à Christo instituta. Itaque, vel eam in Confirmatione adhibuerunt Apostoli; vel ab ea, ex data sibi à Christo licentia, abstinuerunt: atqui, hæc licentia gratis fingitur à Christo concessa, cum nullum, sive in Scriptura, sive in Traditione, fundamentum habeat; ergo unctionem Chrismatis in Confirmatione non omiserunt Apostoli.

Obj. 2°. famosum Canonem secundum Concilii Arausiaci an. 441, ubi sic præcipitur: *De eo qui in Baptismate, quâcumque necessitate faciente, chrismatus non fuerit, in Confirmatione Sacerdos (id est, Episcopus) commonebitur, ut non necessaria habeatur repetita chrismatio.* (Tom. 3. Conc. Labb. pag. 1447.) Ex eo Canone concludit Sirmundus, juxta Patres Arausiacos, minimè necessarium esse ut in Confirmatione erga eum repetatur chrismatio, qui in Baptismate jam unctus fuerit, & proinde unctionem chrismatis ad necessariam Sacramenti materiam non pertinere.

Respondeo cum plerisque Theologis, vitiosam esse hanc præfati Canonis lectionem, ab eaque expungendam particulam *non*, & ideo sic legendum: *ut necessaria habeatur repetita chrismatio*; quod nisi efficias, maximam Patribus Arausiacis affin-

ges absurditatem. Agitur enim de eo qui propter aliquam necessitatem, *chrismatus non fuerit*, Baptismum suscipiens. Quâ in re consentiunt omnia exemplaria, sive manuscripta, sive typis impressa. Jubent Patres de ea omissione admoneri Sacerdotem sive Episcopum, huic homini manum impositurum; *in Confirmatione Sacerdos commonebitur*. Quam autem ob causam fieri debet hæc monitio? Nonne ut suppleatur omisus unctionis ritus? Quorsum igitur diceretur, *ut non necessaria habeatur repetitio chrismatis*? Si vero particulam negantem sustuleris, omnia plana erunt & obvia. Iste scilicet gentinus erit Canonis sensus, nempe necessariam esse repetitam chrismatis unctionem, aliam in capitis vertice quæ in Baptismo, urgente necessitate, omisa fuerat, & aliam in fronte, quam *igit* Confirmatio. Huic interpretationi suffragantur codices manuscripti, à quibus abest particula *non*, & qui tum numero, tum vetustate iis saltem sunt pates, in quibus extat eadem particula.

Inst. Etiam si à Canone Arausiacano deleteretur particula negans, inde nihilominus sequeretur *chrismationem* non esse ritum qui ad Confirmationis essentiam pertineat: Patres enim Arausiaci, tum Confirmationis, tum Baptismi *chrismationem* necessariam dicunt, *ut necessaria*, inquit, *habeatur repetita chrismatio*: atqui unctio quæ in Baptismate adhibetur, ad ipsius essentiam non pertinet; ergo nec ea quæ in Confirmatione usurpatur.

Resp. Dist. maj. necessariam dicunt, sed modo dispari, conc. eodem profus modo, neg.

Necessaria dici solent quæcumque ad opus aliquod, ut ritè fiat, concurrunt; sed non propterea eandem singulis necessitatem adscribimus. Ad hominis integritatem v. g. opus est ut caput, manus, pedes, &c. habeat. Numquid idcirco caput non magis necessarium credimus, quam pedes? æquaquam. Cum igitur *chrismatis* in Baptismate,

juxtà regulam Ecclesiasticam, & in Confirmatione juxtà Legem Divinam fieri debeat, utramque Patres Araucani necessariam dicere potuerunt, quamvis gradu dispari. Traditio enim quæ unctiōnem in Baptismate adhibendam esse docet, simul declarat sine ea consistere posse Sacramentum, ratum quippè semper habuit Baptismum, etiam prætermisâ unctiōne datum: contrà verò Traditio quæ *chrismationem* in Confirmatione usurpari jubet, simul certiores nos facit eam ad Sacramenti veritatem pertinere; quandoquidem huic unctiōni eos tribuit effectus qui convenire non possunt; nisi veræ & propriæ Sacramenti materiæ, ut constat ex testimoniis jam prolatis.

Obj. 3°. Siricius Papa, an. 385. hæc habet: *Arianos cum Novatianis aliisque Hæreticis... per invocationem solam septiformis spiritus, Episcopalis manus impositione Catholicorum conventui sociamus: quod etiam totus Oriens Occidensque custodit. (Epist. 1. ad Himerium. cap. 1.)* Hic loquitur Siricius de Confirmatione: atqui ipsius ætate per solam manus impositionem conferebatur, quæ proinde sola tunc erat Confirmationis materia.

Resp. Neg. min. Agitur enim apud Siricium de ea manus impositione, quæ erga hæreticos ad Ecclesiam redeuntes adhiberi consueverat, & quam *totus Oriens totusque Occidens custodiebat*; atqui hanc manus impositionem cum unctiōne junctam fuisse Siricius non ignorabat; siquidem tribus antequam scriberet annis, Patres Concilii generalis II declaraverant se recipere *Arianos, Macedonianos & Novatianos... signatos, sive unctos sancto chrismate.*

Obj. 4°. Gregorius Magnus sic refert: *Arianos per impositionem manus Occidens, per unctiōnem sancti chrismatum ad ingressum sanctæ Ecclesiæ Catholicæ Oriens reformat*; (Lib. 4. Epist. 61. ad Quirinum) ergo Gregorii Magni tempore, occidentalis Ecclesia in Confirmatione unctiōnem omit-

tebat, ac proinde eam non habuit ut partem Sacramenti necessariam.

Resp. Neg. conseq. Unctiōnem apud occidentales in Confirmatione à manus impositione sejunctam non fuisse, testantur 1°. Gregorius ipse his verbis: *Balsamum cum oleo, Pontificali benedictione chrismata efficitur, quo dona S. Spiritus exprimuntur. (in cap. 1. Cant.)* 2°. Isidorus Hispalensis Gregorii familiaris: *Hæretici, inquit, ... chrismate & manus impositione purgandi sunt. (Lib. 2. de Divinis officiis, cap. 24.)* 3°. Gregorius Turonensis Gregorio Magno æqualis (*contemporatū*) & amicus; qui de Lantildi sorore Clodovæi, quæ in Arianam hæresim lapsa fuerat, sic narrat: *Confessa æqualem Filium Patri & Spiritum, chrismata est*; (Lib. 2. Histor. Francor. cap. 13.) Ergo non ea fuit Gregorii mens, ut significaret Confirmationem in Occidente solâ manus impositione conferri; sed diversis tantum nominibus eandem rem exprimit, ita ut ritus quo Hæretici in Ecclesiam admittebantur, apud occidentales *manus impositio*, & apud orientales *unctio dictus fuerit.*

Obj. 5°. Materia Sacramenti necessaria, eadem specie esse debet in utraque Ecclesia: atqui unctio Græcorum specie differt ab ea quam adhibent Latini; Græci enim suum chrisma ex variis plantis fragrantibus, cum oleo & vino simul concoctis efficiunt; Latini autem ex oleo & balsamo, & quidem non concoctis; ergo, &c.

Resp. Neg. min. Tum enim apud Græcos, tum apud Latinos, idem est quoad substantiam chrisma: diversa quippè aromata quæ cum oleo miscentur ipsius naturam non corrumpunt, quia primas in ea permissione tenet. Unde Arcudius: *Materia, inquit, hujus Sacramenti (Confirmationis) etiam secundum Græcos, est oleum & balsamum: ... sed istis immiscentur alia multa aromatum genera. (Lib. 2. cap. 5.)*

Quæres 1°. quotuplex sit manus impositio:

Resp. Duplex 1°. Fit quando Pontifex, sub-
blata super confirmandorum capita manu, sic pre-
catur: *Omnipotens sempiterne Deus, qui regenerare dignatus es hos famulos tuos, ... emitte in eos septiformem Spiritum tuum, &c.* 2^a. Ea est quæ frontis unctioni jungitur: cum enim unctio hæc manus ministerio fiat, necesse est ut fronti, unguendæ manus imponatur.

Quæres 2°. an utraque, an alterutra tantum, & quænam manus impositio necessaria sit.

Resp. 1°. Ut valeat Confirmationis Sacramentum, non requiritur utraque manus impositio; unam quippè, non plures, postulant Scriptura & Traditio; id enim ex iis quæ allegavimus testimoniis manifestum est, quandoquidem non *impositionibus*, sed manus *impositione*, Spiritum Sanctum Neophytis conferri testantur.

Resp. 2°. De manus impositione quæ ad Confirmationis essentiam pertineat, variæ sunt Theologorum opiniones. Alii primam esse volunt, quæ unctioni prævia est, alii secundam quæ unctioni conjuncta est. Qua de re nihil ab Ecclesia definitum habemus: sed utramque manus impositionem apud nos in usu esse constat ex Ordine & Pontificali Romano. Religiosam utriusque observationem postulant Sacramenti reverentia & securitas.

Quæres 3°. Quænam sit chrismatismateria.

Resp. In Ecclesia Latina ex oleo & balsamo conficitur. Illud autem ex antiqua consuetudine fieri, patet ex Gregorii Magni sacramentario, ubi de chrismatismateria benedictione sic legitur: *præparentur ampullæ duæ cum oleo, quarum melior deferretur Pontifici ut, accepto balsamo, & commisto cum oleo, manu suâ impleat eam.* Hinc ea Eugenii IV. verba: *secundum Sacramentum est Confirmationis, materia est chrisma confectum ex oleo...*

& balsamo... ab Episcopo benedicto. (Decret. pro instr. Armenorum.)

Quæres 4°. Utrum ex necessitate Sacramenti requiratur oleum ex olivis expressum.

Resp. Illud ad Confirmationis substantiam pertinet. Id colligitur ex totius Ecclesiæ disciplina quæ non aliud oleum, quàm ex olivis eductum adhibuit. Nusquam permixtum legitur, ut in iis etiam Regionibus ubi desunt oliveta, usurparetur oleum ex nucibus, amigdalibus aut aliis similibus expressum. Præterea SS. Patres Confirmationis materia non designant nisi *olei* nomine; quâ voce absolutâ non aliud intelligitur oleum, quàm ex olivis expressum: succus enim ex aliis fructibus humanâ industriâ elicitus, non *oleum* simpliciter, sed additio fructus, unde extrahitur, nomine appellari solet.

Quæres 5°. an oleum cum balsamo ex necessitate Sacramenti misceri debeat.

Resp. Minimè: Sancti enim Patres Confirmationis materiam oleum simpliciter dicunt, nec balsami mentionem faciunt. Porro si illud ad Sacramenti naturam pertinere crediderint veteres, qui fieri potuit ut priorum sæculorum Patres, olei quidem semper, nusquam vero balsami meminerint? primus enim omnium Gregorius Magnus, VI sæculo, illud commemorat. Præterea Innocentius consultus an iteranda esset Confirmatio, quæ per errorem cum oleo solo, & absque balsamo, collata fuerat, sic respondit: *Non est aliquid iterandum, sed cautè supplendum id quod incaute fuerat prætermisum.* (Decret. pag. 281. n. 10.) Porro si Pontifex balsamum tanquam partem Confirmationis necessariam habuisset, Sacramentum illud utpotè irritum, decrevisset iterandum.

Nec objicias decretum Eugenii IV sic declarantis: *Materia Confirmationis est chrisma confectum*

ex oleo & balsamo : ibi nec explicat, nec statuit utrum balsamum ex Sacramenti, an verò ex præcepti & usus Ecclesiastici necessitate adhibendum sit.

Quæres 6°. utrum chrisma debeat aliquâ benedictione prius consecrari, quàm in confirmatione adhibeatur.

Resp. antiquissimum esse consecrandi chrismae morem : *Benedicimus Baptismatis aquam*, ait S. Basilius, & *unctionis oleum*. . . . *Ex quibus scriptis ? Nonne à tacita secretaque Traditione ?* (*Lib. de Spiritu Sancto, cap. 27.*) *Egressi de lavacro*, ait Tertullianus, *perungimur benedictâ unctione.* (*Lib. de Bapt. cap. 27.*) *Baptizati unguentur oleo*, inquit S. Cyprianus, *in altari sanctificato.* (*Epist. 70. edit. Baluz. pag. 125.*) Idem præcipiunt Græcorum Euchologia, & Latinorum libri Rituales.

Quæres 7°. an valeat Sacramentum, si cum eo chrismate administraretur, quod prius benedictum & consecratum non fuerit.

Resp. ea de re desidere Theologos, sed probabilior nobis videri sententiam affirmantem : licet enim, juxta perantiquam Traditionem, benedicta esse debeat aqua Baptismatis, nihilominus valet Baptismi Sacramentum, quamvis illa benedictio non præcesserit ; quidni igitur verum esse poterit Confirmationis Sacramentum, etiamsi adhibeatur chrisma quod prius non consecratum fuerit ? Quamvis etiam ex constanti Traditione, aqua vino Eucharistico debeat admisceri, hæc tamen commissio non ita requiritur, ut eâ prætermisâ, irritum sit Eucharistiæ Sacramentum, sicut postea probabimus, ergo pariter, licet chrisma ex antiquissima Traditione consecrari debeat, id nihilominus tantæ non est necessitatis, ut, si omissum fuerit, non valeat Confirmationis Sacramentum ; ad legitimam tamen illius administrationem, requiritur chrismae benedictio, ut satis patet ex nostra ad præcedentem quæstionem responsione.

CAPUT III.

De forma Confirmationis.

FORMAM Sacramenti Confirmationis positam esse in quibusdam verbis ab Episcopo pronuntiatis, apud omnes Theologos certum est. Apud Latinos Episcopus, impositâ, sive extensâ versus confirmandos manu, orationem fundit ut Spiritum Sanctum invocet : quâ expletâ, tincto in chrismate pollice, in fronte signum crucis effingit dicens : *Signo te signo crucis, & confirmo te chrismate salutis, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.*

Apud Græcos Neophytorum unctionem præcedit oratio, quâ terminatâ Episcopus baptizatum sancto unguento ungit, crucis signum faciens in fronte, & in oculis, & in naribus, & in utraque aure, & in pedibus dicens : *Signaculum doni Spiritus Sancti, ubi subauditur ecce, vel tibi datur ;* ita refert Goarius (*in Euchologio, pag. 356. l. col.*)

In assignandis verbis quæ rationem formæ habeant, maxime discordes sunt Theologi, & pro varia circa materiam Confirmationis sententia, varias circa formam opiniones defendunt. 1°. Qui solam manus impositionem integram esse hujus Sacramenti materiam contendunt, ii totam ejus formam in ea oratione constituunt, quam Episcopus, extensâ versus confirmandos manu, recitat ad invocandum Spiritum Sanctum ; ista autem verba : *Signo te signo crucis, confirmo te, &c.* quæ pronuntiat Episcopus, dum singulorum frontem inungit, ad Sacramenti essentiam non pertinere ; sed tantum ad uberiorem ipsius effectus significationem adhiberi existimant : ita Sirmundus, Sambovius, Morinus.

2°. Qui Confirmationis materiam in sola unctione reponunt, inde inferunt totam ipsius formam in iis verbis consistere quæ chrisimatis unctionem comitantur, *signo te crucis, &c.*

3°. Qui pro necessaria Confirmationis materia agnoscunt, & manûs impositionem, & unctionem, ii formam collocant, tum in oratione quæ manûs impositioni adjungitur, tum in illis verbis, *signo te, &c.* quæ unctioni respondent: horum tamen nonnulli, qualis est *Juenin*, pro forma necessaria solam assignant orationem, per quam Episcopus, imposita sive extensa versus confirmandos manu, Spiritum Sanctum invocet. Ex illa porro opinionum varietate & discrepantia facile intelligitur præsentem quæstionem ad fidem non pertinere; quanam probabilior nobis videatur exponet sequens.

P R O P O S I T I O.

Probabilius videtur orationem manûs impositioni conjunctam, quæ præcedit unctionem, & verba signo te, &c. quæ eidem unctioni respondent, totam esse Confirmationis formam.

Prob. prima pars quæ orationem unctioni præviam spectat. Illud ad formæ essentiam pertinere probabilius est quod usurparunt Apostoli manum Neophytis imponendos, semperque Ecclesia retinuit, tanquam efficax gratiæ instrumentum: atqui 1°. orationem adhibuerunt Apostoli manum Neophytis imponentes: *Oraverunt pro ipsis, ut acciperent Spiritum Sanctum Tunc imponebant manus super illos, & accipiebant Spiritum Sanctum.* (*Act.* 8. v. 15. & 17.) Quemadmodum igitur S. Thomas alique Theologi, Extremæ unctionis formam in oratione consistere inde concludunt, quod in epistola S. Jacobi dictum sit: *Et orent super sum. (infirmum.) & oratio fidei allevabit infirmum.*

ita pariter ex istis Scripturæ verbis, *oraverunt pro ipsis ut acciperent Spiritum Sanctum* recte colligitur orationem unctioni præviam, ad formam Confirmationis necessariam pertinere.

2°. Orationem hanc in Confirmationis ritu constantiter adhibuit Ecclesia, in eaque vim gratiæ conferendæ agnovit. Testes sunt Tertullianus: *Dehinc manus imponitur, per benedictionem advocans, & invitans Spiritum Sanctum.* (*Lib. de Bapt. cap. 8. pag. 226.*) S. Cyprianus: *Quin Ecclesia baptizantur, Præpositis Ecclesiæ offeruntur, ut per nostram orationem & manus impositionem Spiritum Sanctum consequantur.* (*Epist. 73. ad Jubatanum, pag. 132. Edit. Baluz.*) S. Ambrosius, vel quisvis alius Scriptor antiquissimus: *Post fontem (id est Baptismum, superest ut perfectio fiat, quando ad invocationem Sacerdotis Spiritus Sanctus infunditur.* (*Lib. 3. de Sacramentis, cap. 2. n. 8. pag. 363.*) Porro quid est ea invocatio, nisi oratio? quid illa perfectio, nisi Confirmatio qua baptizatus perficitur? S. Augustinus: *Orabant (Apostoli) ut veniret Spiritus Sanctus in eos quibus manum imponebant: . . . quem morem in suis Præpositis etiamnum servat Ecclesia.* (*Lib. 15. de Trinit. cap. 26. n. 46. tom. 8. pag. 999.*)

Denique orationis quæ manus impositionem comitatur & unctionem præcedit, diserta sit mentio in omnibus fere libris ritualibus, pontificalibus, & sacramentariis, quos magno numero referunt Menardus, Goarius, & doctissimus Martenne (*Menar. in notis ad Sacram. Gregor. . . Goar. in notis ad Euchol. Græc. . . Martenne, de antiq. Eccles. Ritib. t. 1. pag. 249.*) Orationem ergo manûs impositioni conjunctam, qua invocatur Spiritus Sanctus, & quæ unctioni præmittitur, semper retinuit Ecclesia, huicque vim gratiæ conferendæ tribuit; aliunde eam adhibuerunt Apostoli; ergo ad formam Confirmationis necessariam pertinere longe probabilius censetur.

Prob. secunda pars, nempe ad Confirmationis

formam pertinet etiam verba ista; *Signo te signo crucis, & confirmo te chrismate salutis, in nomine, &c.* quæ unctioni chrismatis respondent. Hæc enim formula jam antiquitus in usu erat, ut patet ex Ordine Romano VIII sæculi, quo ita præscribitur: *Pontifex, tincto pollice in chrismate, faciat crucem in frontibus singulorum, ita dicendo: Confirmo te in nomine Patris, &c. (cap. de Sabbat. Sand.)* Formulæ in aliis vetustissimis pontificalibus consignatæ, licet aliquid discriminis habeant in verbis, sensu planè sunt similes, ut videre est apud eruditum Martenne. (Tom. 1. de antiquis Ecclesiæ ritibus, pag. 249.) Porro Romanus Ordo, veteresque pontificales libri in eo ritu præscribendo non ita contentirent, nisi à superioribus retro sæculis descenderet: atqui formulam unctioni chrismatis ex tanta antiquitate constanter adjunctam, pertinere ad necessarium Confirmationis formam maximè probabile est.

At, inquit cum *Juenin*, istorum verborum, *signo te signo crucis & confirmo te chrismate salutis*, aliorumve simillium, nulla sit in tota retro antiquitate mentio, usque ad sæculum VIII. De ea tacet suo in Sacramentario Gregorius Magnus qui labente sæculo VI scripsit, licet Confirmationis ritum exposuerit: numquid autem hæc verba prætermisisset, si pertinerent ad formam Confirmationis?

Resp. ex hoc veterum silentio colligi non posse, ipsis incognitam fuisse & inusitam prædictam formulam; 1º. quia antiquis Patribus illud curæ & religioni fuit, ut Sacramentorum verba, sive formas non vulgarent. Cujus rei testis est Innocentius I qui, postquam frontis unctionem à solis Episcopis in Confirmatione fieri debere dixit, hæc statim subjicit: *Verba vero dicere non possum, ne magis prode videar, quam ad consultationem respondere. (Epist. ad Decentium, cap. 3. tom. 2. Concil. pag. 1246.)* Innocentii igitur ætate, verba quædam

erant mystica, unctioni frontis adjuncta, quæ merito creduntur eadem, saltem quoad sensum, fuisse ac ea quæ in Ordine Romano VIII sæculi leguntur.

2º. Primus omnium Gregorius Magnus, exeunte sæculo VI, scripsit Baptismatis formam in iis verbis consistere: *Ego te baptizo in nomine, &c.* numquid inde colligetur formam hanc prioribus Ecclesiæ sæculis non fuisse usurpatam? Nequaquam. Quemadmodum autem sic ratiocinari licet: Ecclesiæ Romana, desinente sæculo VI, hanc in Baptismate formam adhibebat, *ego te baptizo, &c.* ergo & V & IV, & aliis superioribus sæculis eadem verba, vel similia adhibuerat; ita pariter in præsentia materia argumentari possumus.

3º. Hæc habet Sacramentarium Gregorianum: *Post orationem, omnipotens sempiternus Deus, &c. interrogantibus Diaconibus nomine singulorum, Pontifex, tincto pollice in chrismate, facit crucem in fronte, &c. (Tom. 3. pag. 74.)* Cur autem singulorum qui ungenti erant, nomina postulabant Diaconi, nisi quia unctioni conjuncta erant aliqua verba, quibus præmittebatur uniuscujusque confirmandi nomen? Hoc scilicet, vel alio simili modo. *Joannes, v. g. signo te signo crucis, &c.*

Dicès: Non licet in Sacramentis formam adhibere superfluum: atqui talis erit alterutra Confirmationis forma: si enim dixeris Spiritum Sanctum in Neophytum illabi, quo tempore supra eum manum imponit & orat Pontifex, tum inutilis erit forma unctioni conjuncta, siquidem confirmato nihil confert; sin vero dixeris tunc Spiritum Sanctum non infundi; ergo formam Sacramenti immerito vocas illam orationem, cum ejus effectum non operetur.

Resp. Neg. min. Ubi enim duæ causæ, inquit Hyacinthus Drouin, ad unum eundemque effectum necessario concurrunt, non ideo una dicenda est superflua, quod sola effectum non operetur, qui ab utriusque conjunctione pendet. Sic ubi duæ

geruli junctis viribus pondus attollunt, numquid alterutrum dixeris inutilem & otiosum, quia farcinam solus non sustinet, quæ conspirantes utrinque vires exigit? Idem de Confirmationis formâ duplici sentiendum: neutra est superflua, quia utriusque conjunctioni illigatam vim Sacramenti Deus voluit.

CAPUT IV.

De Ministro Confirmationis.

DUPLEX distinguitur Sacramenti Minister; alter *ordinarius* qui ex eo officio, alter *extraordinarius* qui ex Superioris delegatione Sacramentum administrat. Hic duæ expendi solent controversiæ, alia quæ pertinet ad fidem, & Catholicos inter ac Hæreticos movetur, in quâ scilicet agitur de ordinario Confirmationis Ministro; alia autem de Ministro extraordinario quæ, salvâ fide, inter Theologos Catholicos agitur.

ARTICULUS PRIMUS.

De Ministro Confirmationis ordinario.

Photius, qui IX sæculo primus fuit nefandi Græcorum schismatis parens, contendit Presbyteris & Episcopis parem esse confirmandi potestatem, in Latinosque aliter sentientes invehitur in Epistola ad omnes Orientis Episcopos missa; quam doctrinam adoptarunt Græci plerique schismatici, eandem arripuerunt Waldenses, Wicle-

fitæ, Lutherani, Calvinistæ. Unde quæso, probabunt, inquit Calvinus, Episcopis magis quam reliquis Sacerdotibus, convenire has partes, nisi quia incertis autoribus ita placuit? (*Antid. Concilii Trid. Edit. Genev. an. 1617. tom. 7. pag. 299. col. 2. in 3. can. Sess. 7.*)

PROPOSITIO.

Soli Episcopi ordinarii sunt Confirmationis Ministri.

Prob. 1°. ex Scriptura. In Actis Apostolorum non alios, præter Apostolos, legimus per manus impositionem Neophytis Spiritum Sanctum contulisse: Id namque, ait Chrysostomus, erat donum duodecim tantummodo Apostolorum; ... hoc erat in Apostolis singulare. (*Homil. 18. in Act. Apost.*) Atqui Episcopi successerunt Apostolis; ergo ad eos propriè pertinet administrandæ Confirmationis officium. Collatio hujus Sacramenti, inquit S. Thomas, Episcopis reservatur, ... sicut & in primitiva Ecclesia per impositionem manus Apostolorum quorum vicem gerunt Episcopi, plenitudo Spiritus Sancti dabatur. (*3. part. quæst. 72. art. 11.*)

Prob. 2°. ex Patribus. S. Cyprianus ait eos qui in Ecclesia baptizantur, Præpositis Ecclesiæ, (id est Episcopis) afferri, ... ut Spiritum Sanctum consequantur. (*Epist. 73. p. 132. Edit. Baluz.*) S. Firmilianus in sua ad Cyprianum epistola hæc habet: In Ecclesia ... præsident majores natu, (scilicet Episcopi), qui manum imponendi & Ordinandi possident potestatem. (*Ibid. pag. 145.*) S. Chrysostomus Spiritum Sanctum per manus impositionem dandi ministerium solis Episcopis attribuit: Hoc erat, inquit, in Apostolis singulare: unde & præcipuos, & non alios, videmus hoc facere. (*Homil. 18. in cap. 8. Act. Apost. pag. 580. Edit. Commel.*) S. Hieronymus adversus Luciferianos testatur, hanc esse Ecclesiarum consuetudinem, ut ad eos qui in minoribus urbibus, baptizati